

На основу члана 8. Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, број 92/23) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 - УС, 44/14 и 30/18 - др. закон),

Влада доноси

УРЕДБУ
О УТВРЂИВАЊУ ПРОГРАМА ПОДСТИЦАЊА РАЗВОЈА ПРЕДУЗЕТНИШТВА
КРОЗ ФИНАНСИЈСКУ ПОДРШКУ ЗА ПОЧЕТНИКЕ У ПОСЛОВАЊУ И МЛАДЕ У
2024. ГОДИНИ

Члан 1.

Овом уредбом утврђује се Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе у 2024. години, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 2.

Ова уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 Број:
У Београду,

В Л А Д А

ПРЕДСЕДНИК



**ПРОГРАМ
ПОДСТИЦАЊА РАЗВОЈА ПРЕДУЗЕТНИШТВА КРОЗ ФИНАНСИЈСКУ ПОДРШКУ ЗА
ПОЧЕТНИКЕ У ПОСЛОВАЊУ И МЛАДЕ У 2024. ГОДИНИ**

1. ПРЕДМЕТ

Чланом 8. Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, број 92/23), у оквиру Раздела 21 - Министарство привреде, Глава 21.0, Програм 1509 - Подстицаји развоју конкурентности привреде, Функција 410 - Општи, економски и комерцијални послови и послови по питању рада, Пројекат 4002 - Подршка развоју предузетништва, Економска класификација 451 - Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, опредељена су средства у износу од 2.000.000.000,00 динара, намењена за реализацију пројекта Подршка развоју предузетништва. Од наведеног износа, 100.000.000,00 динара намењено је за спровођење Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе у 2024. години (у даљем тексту: Програм).

Преостала средства, по Програму подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе у 2023. години, а која су пренета Фонду за развој Републике Србије у складу са Уредбом о утврђивању Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе у 2023. години („Службени гласник РС”, број 43/23), користиће се у 2024. години за финансирање захтева поднетих до 31. децембра 2023. године који испуњавају услове по Програму подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе у 2023. години, као и захтева поднетих по овом програму. По овим захтевима одлучује Комисија за доделу бесповратних средстава по Програму подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе у 2024. години.

Средства за реализацију овог програма представљају *de minimis* помоћ.

Подстицаји који се додељују на основу овог програма представљају наменска бесповратна средства - субвенцију, која су, као таква, изузета од принудне наплате, сходно члану 48. Закона о платном промету („Службени лист СРЈ” бр. 3/02 и 5/03 и „Службени гласник РС”, бр. 43/04, 62/06, 111/09 - др. закон, 31/11 и 139/14 - др. закон).

Програмом се утврђују циљеви, корисници средстава, намена средстава, финансијски оквир, услови за доделу бесповратних средстава по Програму, начин реализације и праћење реализације Програма.

Програм спроводи Министарство привреде (у даљем тексту: Министарство) у сарадњи са Фондом за развој Републике Србије (у даљем тексту: Фонд), који обезбеђује кредитна средства у складу са Програмом.

Изрази којима се означавају лица у овом Програму односе се подједнако на лица мушког и женског пола без обзира на то у којем су граматичком роду изражени.

У циљу праћења развоја женског предузетништва у Републици Србији, обавезно је вођење евиденције корисника програма са аспекта родне равноправности.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ Програма је подстицање развоја предузетништва и одрживог економског развоја.

Специфични циљеви програма су:

- повећање броја привредних субјеката;
- подршка почетницима за отпочињање самосталног пословања;
- подршка младим предузетницима;
- подстицање запошљавања.

3. КОРИСНИЦИ СРЕДСТАВА

Средства опредељена Програмом намењена су за финансијску подршку:

- новооснованим предузетницима, микро и малим привредним друштвима, који су регистровани у Агенцији за привредне регистре, најраније од 1. јануара 2022. године па надаље (у даљем тексту: корисници почетници), као и

- новооснованим предузетницима, микро и малим привредним друштвима, који су регистровани у Агенцији за привредне регистре најраније од 01. јануара 2019. године, па надаље, чији је оснивач, законски заступник, остали заступник и пословођа физичко лице старости до 35 година, рођено 1989. године или касније. У привредном друштву који има више власника, већински удео мора бити у власништву једног или више физичких лица старости до 35 година (минимум 51%). У привредном друштву које има више законских заступника и пословођа, сви морају бити физичко лице старости до 35 година (у даљем тексту: корисници млади).

Оснивач привредног субјекта може бити искључиво физичко лице. Право да се пријаве на јавни позив имају и привредни субјекти чији оснивачи су физичка лица која су страни држављани са пребивалиштем у Републици Србији, уз испуњење свих осталих услова Програма.

За средства по Програму, могу да конкуришу и корисници чији су оснивачи, претходно, били оснивачи највише једног привредног субјекта, који је брисан из регистра, пре објављивања јавног позива или је још увек активан, али је оснивач корисника пренео своја оснивачка права на неко друго лице, које није повезано лице са њим, пре оглашавања јавног позива. Уколико има више оснивача привредног субјекта који конкурише, претходно наведена одредба односи се на све те осниваче.

4. НАМЕНА СРЕДСТАВА

Средства опредељена Програмом намењена су за:

- куповину опреме, алата, машина, нове рачунарске опреме, софтверске лиценце, доставних возила (укључујући и мопеде на електрични погон), која служе за превоз сопствених производа, репроматеријала и сировина и других транспортних средстава укључених у процес производње производа или пружања услуга (нових или половних, не старијих од пет година). Уколико је опрема/алат/машина/возило половно, неопходно је доставити доказе о власништву односно начину стицања својине, доказе да је опрема/алат/машина/возило плаћена у целости, картицу основних средстава власника опреме/алата/машина/возила, процену вредности судског вештака (са листе судских вештака Фонда) и изјаву власника да је спреман да је отуђи. Уколико је продавац половне опреме/алата/машина/возила која је предмет куповине и финансирања, привредни субјекат овлашћен за промет/трговину половне и ремонтване опреме/алата/машина/возила, може се прихватити понуда без процене вредности овлашћеног судског вештака. Опрема/алат/машина/возило које је предмет финансирања, у складу са овим програмом, односно за чију се набавку додељују бесповратна средства, не може бити купљено од физичког лица, сем ако није предузетник;

- текуће одржавање и адаптацију пословног и/или производног простора до износа од 1.000.000,00 динара од укупних средстава за инвестирање, без обзира да ли је објекат у коме се спроводе активности текућег одржавања у закупу или у власништву подносиоца захтева;

- оперативне трошкове, који могу да учествују највише до 20% у структури укупног улагања за која се потражују средства Програма. Структура оперативних трошкова је дефинисана у упутству о спровођењу Програма, које је објављено на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и порталу предузетништва www.preduzetnistvo.gov.rs са Програмом и осталом конкурсном документацијом.

Средства Програма не могу се користити за набавку опреме у сврху спекулативних радњи.

Средства Програма се могу одобрити и уплатити подносиоцу захтева искључиво уколико се, на основу расположивих информација, може закључити да подносилац захтева и сва повезана лица имају добру пословну репутацију.

Извођач радова и добављач опреме/алата/машина/возила не може бити повезано лице са корисником средстава по Програму у смислу Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон 5/15, 44/18, 95/18, 91/19 и 109/21) и Закона о банкама („Службени гласник РС”, бр. 107/05, 91/10 и 14/15). Извођач радова и добављач опреме/алата/машина/возила мора бити предузетник или привредно друштво.

Средства по овом програму не могу се користити у сврху обављања следећих делатности разврстаних према Уредби о класификацији делатности („Службени гласник РС”, број 54/10):

1. Сектор А Пољопривреда, шумарство и рибарство;
2. Сектор Б Рударство;
3. У оквиру сектора Ц Прерађивачка индустрија, грана 12.0 производња дуванских производа, област 19 Производња кокса и деривата нафте, Група 20.51 Производња експлозива, грана 20.60 Производња вештачких влакана, група 24.10. Производња сировог гвожђа, челика и феролегура, група 24.46 Производња нуклеарног горива, група 25.40 Производња оружја и муниције, група 30.40. Производња борбених војних возила;
4. Сектор Д Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација;
5. Сектор Е Снабдевање водом; Управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности;
6. Сектор Ф Грађевинарство, осим грана 43.3 Завршни грађевинско-занатски радови;
7. Сектор Г Трговина на велико и трговина на мало; поправка моторних возила и мотоцикала, осим гране 45.2 Одржавање и поправка моторних возила
8. Сектор Х Саобраћај и складиштење;
9. У оквиру Сектора Ј Информисање и комуникације, група 62.02 Консултантске делатности у области информационе технологије;
10. Сектор К Финансијске делатности и делатност осигурања;
11. Сектор Л Пословање некретнинама;
12. У оквиру Сектора М Стручне, научне, иновационе и техничке делатности, грана 69.1 правни послови, област 70 Управљачке делатности; саветовање у вези са управљањем, област 73 Рекламирање и истраживање тржишта, група 74.90 Остале стручне, научне и техничке делатности;
13. Сектор Н Административне и помоћне услужне делатности, осим гране 77.21 Изнајмљивање и лизинг опреме за рекреацију и спорт, области 79 Делатност путничких агенција, тур-оператора, услуге резервације и пратеће активности, области 81 Услуге одржавања објеката и околине и области 82 Канцеларијско-административне и друге помоћне пословне делатности;
14. У оквиру Сектора П Образовање грана 85.53 Делатност школа за возаче;
15. У оквиру Сектора Р Уметност; Забава и рекреација, област 92 Коцкање и клађење;
16. Сектор С Остале услужне делатности, осим области 95 Поправка рачунара и предмета за личну употребу и употребу у домаћинству и области 96 Остале личне услужне делатности;
17. Сектор Т Делатност домаћинства као послодавца; Делатност домаћинства која производе робу и услуге за сопствене потребе;
18. организовање игара на срећу, лутрија и сличних делатности;
19. производња и промет било ког производа или активности, које се, према домаћим прописима или међународним конвенцијама и споразумима, сматрају забрањеним;

Изузетно, средствима Програма се може финансирати трговинска делатност, која у себи има одређени степен обраде (више детаља у вези са делатностима које имају у себи одређени степен обраде дата су у Упутству о спровођењу Програма, које ће бити објављено на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и Порталу предузетништва www.preduzetnistvo.gov.rs са Програмом и осталом конкурсном документацијом);

Средства по овом програму не могу се користити ни за пројекте привредних субјеката из осталих сектора, ако не доприносе остваривању циљева програма.

Средства по овом програму не могу се користити за рефундирање трошкова у оквиру активности које су биле започете или завршене пре подношења захтева.

5. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР

Корисници почетници, могу остварити право на финансијску подршку у виду бесповратних средстава у износу до 30% вредности улагања, односно до 40% вредности улагања за привредне субјекте који припадају јединицама локалне самоуправе које су разврстане у трећу или четврту групу развијености у складу са чланом 12. Закона о регионалном развоју („Службени гласник РС”, бр. 51/09, 30/10 и 89/15 - др. закон) и Уредбом о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2024. годину, док корисници млади, који задовоље услове Програма, могу остварити право на финансијску подршку у виду бесповратних средстава у износу до 40% вредности улагања, односно до 50% вредности улагања за привредне субјекте који припадају јединицама локалне самоуправе које су разврстане у трећу или четврту групу развијености у складу са чланом 12. Закона о регионалном развоју („Службени гласник РС”, бр. 51/09, 30/10 и 89/15 - др. закон) и Уредбом о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2024. годину.

Привредни субјекти који припадају трећој или четвртој групи развијености су привредни субјекти из недовољно и изразито недовољно развијених јединица локалне самоуправе који на наведеној територији обављају делатност у седишту или у регистрованом огранку. У случају да се делатност обавља у регистрованом огранку, који се налази у трећој или четвртој групи развијености, исти мора бити регистрован најмање годину дана пре подношења захтева.

Преостали износ инвестиционог улагања привредних друштава и предузетника финансираће се из кредита Фонда под следећим условима:

Корисници почетници:

Однос 70%-30%

Износ за правна лица и предузетнике	Кредит	Бесповратна средства	Укупно
Минимални	280.000,00 РСД	120.000,00 РСД	400.000,00 РСД
Максимални	4.200.000,00 РСД	1.800.000,00 РСД	6.000.000,00 РСД

Однос 60%-40%

Износ за правна лица и предузетнике	Кредит	Бесповратна средства	Укупно
Минимални	240.000,00 РСД	160.000,00 РСД	400.000,00 РСД
Максимални	3.600.000,00 РСД	2.400.000,00 РСД	6.000.000,00 РСД

Корисници млади:

Однос 60%-40%

Износ за правна лица и предузетнике	Кредит	Бесповратна средства	Укупно
Минимални	240.000,00 РСД	160.000,00 РСД	400.000,00 РСД
Максимални	3.600.000,00 РСД	2.400.000,00 РСД	6.000.000,00 РСД

Однос 50%-50%

Износ за правна лица и предузетнике	Кредит	Бесповратна средства	Укупно
Минимални	200.000,00 РСД	200.000,00 РСД	400.000,00 РСД
Максимални	3.000.000,00 РСД	3.000.000,00 РСД	6.000.000,00 РСД

Изузетно, привредним субјектима који обављају услужне делатности у оквиру којих започињање пословања не захтева већи износ средстава, могу се одобрити средства (бесповратна и кредита) у укупном износу до 3.000.000,00 РСД (више детаља у вези са услужним делатностима код којих ће се одобравати ограничена средства до 3,0 милиона РСД, дато је у упутству о спровођењу Програма, које је објављено на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и порталу предузетништва www.preduzetnistvo.gov.rs, са Програмом и осталом конкурсном документацијом).

Подносиоци захтева имају могућност да део вредности пројекта финансирају сопственим средствима. Такође, уколико је вредност одобрених средстава мања од вредности тражених средстава, подносилац захтева, уколико прихвати решење о додели бесповратних средстава и одлуку о додели кредитних средстава, износ до пуне вредности инвестиционог улагања мора финансирати из сопствених средстава.

Услови доделе кредита Фонда:

1. Кредити Фонда по овом програму одобраваће се у складу са Програмом Фонда и овим програмом;
2. Рок отплате до пет година, у оквиру кога је грејс период до једне године. Рок отплате кредита не може бити краћи од три године од дана закључења уговора укључујући и грејс период. У случају отплате кредита у року који је краћи од три године привредни субјект је дужан да врати и бесповратна средства;

3. Каматна стопа је у складу са каматном стопом из Програма Фонда важећи на дан расписивања јавног позива;
4. Обезбеђење кредита:
 - гаранција пословне банке или
 - хипотека првог реда на непокретностима, која се у случају износа кредита до 1.000.000,00 динара може узети само на предлог клијента уместо другог средства обезбеђења и/или
 - хипотека на пољопривредном, шумском земљишту или грађевинском земљишту (укључујући и градско грађевинско земљиште) за износ кредита до 500.000,00 динара, а део кредита изнад овог износа мора се обезбедити другим инструментима обезбеђења и/или
 - уговорно јемство правних лица и предузетника и/или
 - залога на постојећој / будућој опреми за износ кредита до 1.000.000,00 динара, с тим да појединачна вредност опреме која се залаже не буде мања од 100.000,00 динара, а део кредита изнад овог износа мора се обезбедити другим инструментима обезбеђења и/или
 - уговорно јемство физичког лица за износ кредита до 500.000,00 динара а део кредита изнад овог износа мора се обезбедити другим инструментима обезбеђења и
 - меница и менично овлашћење дужника.

Јемство повезаног правног лица или предузетника са подносиоцем захтева, не може бити основно обезбеђење кредита.

У случају када привредни субјекат има више оснивача, сви оснивачи морају да дају личне менице, осим оних који имају испод 5% учешћа у власништву као и они који су страни држављани.

Тржишна вредност наведених инструмената обезбеђења у односу на износ кредита мора да буде 1,2:1.

Фонд ће за све кредите наплаћивати провизију за обраду захтева, у висини од 0,3% од износа одобреног кредита, једнократно.

6. УСЛОВИ ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПО ПРОГРАМУ

Услови које морају да испуне подносиоци захтева :

1. да су поднели попуњен захтев за кредит и захтев за доделу бесповратних средстава са потребном документацијом Фонду;
2. услов за доделу бесповратних средстава је да је захтев за кредитна средства претходно предложен за одобрење од стране Фонда;
3. да су поднели оригинал профактуре/предмера/уговора/предуговора/понуде по којој се извршава инвестиционо улагање, издате након расписивања јавног позива и не старији од 30 дана од дана подношења захтева;
4. да су уписани у регистар Агенције за привредне регистре најраније две године у односу на годину подношења захтева, односно пет година у односу на годину подношења захтева за кориснике младе;

5. да је оснивач привредног субјекта истовремено и запослен на неодређено време у том привредном субјекту, а уколико постоји више оснивача, потребно је да су сви оснивачи физичка лица и да бар један од оснивача испуњава овај услов;
 6. да над њима није покренут стечајни поступак или поступак ликвидације;
 7. да су регулисали доспеле обавезе јавних прихода;
 8. да подносилац захтева и повезана лица немају доспелих а неизмирених обавеза према Фонду и другим државним повериоцима;
 9. да су у већинском приватном власништву и да нису у групи повезаних лица у смислу Закона о привредним друштвима и Закона о банкама, у којој су неки од чланова велика правна лица у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 73/19 и 44/21 – др. закон), према финансијским извештајима за 2022. годину;
 10. да оснивач/оснивачи и /или одговорно лице није директор/заступник, члан, оснивач или члан органа управљања другог привредног субјекта или заступник огранка другог привредног субјекта, нити је у руководству удружења које има исту или сличну делатност као и подносилац захтева, које се налази на истој адреси као подносилац захтева и које остварује приход од продаје роба и услуга на тржишту.
 11. да је оснивач, који има 60 и више година старости, приложио, поред средстава обезбеђења у складу са овим програмом, полису животног осигурања или обезбедио јемство физичког лица;
 12. да у текућој фискалној години и у претходне две године (односно у 2024, 2023. и 2022. години) заједно са повезаним лицима нису примили државну помоћ и de minimis помоћ чија би висина, заједно са траженим бесповратним средствима и делом државне помоћи садржане у кредиту Фонда, прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;
 13. да нису примили средства по програмима финансијске подршке за почетнике у пословању из буџета (називи програма финансијске подршке наведени су у упутству о спровођењу Програма, које је објављено на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и Портала предузетништва: www.preduzetnistvo.gov.rs, са Програмом и осталом конкурсном документацијом).
 14. да нису у тешкоћама. Привредни субјект који је основан пре мање од три године не сматра се привредним субјектом у тешкоћама, изузев ако је реч о малом или средњем привредном субјекту који испуњава услове за отварање стечајног поступка;
 15. да претежна делатност привредног субјекта уписана у Агенцији за привредне регистре одговара делатности која се финансира из овог програма;
 16. да су статусне промене, промене оснивача и промене заступника привредног субјекта који конкурише, као и привредног субјекта у коме је оснивач подносиоца захтева раније имао власништво, био заступник или члан органа управљања извршене пре оглашавања Јавног позива.
 17. да је оснивач привредног субјекта уједно и његов законски заступник, а уколико има више оснивача привредног субјекта, један од оснивача мора да буде законски заступник тог привредног субјекта;
 18. да су поднели, поред меница корисника и меница оснивача, и јемство физичког лица запосленог на неодређено време или пензионера или јемство правног лица, као средство обезбеђења за додељена бесповратна средства.
- Оснивачи привредних субјеката, који конкуришу за средства по Програму, могу да се обрате акредитованим регионалним развојним агенцијама како би прошли бесплатну обуку за започињање пословања и како би им се пружила саветодавна и техничка помоћ у

вези са конкурисањем по Програму, коју пружају наведене агенције по Програму подршке регионалном развоју и развоју предузетништва који се реализује кроз стандардизовани сет услуга који спроводе акредитоване регионалне развојне агенције у 2024. години.

У току поступка одлучивања о додели бесповратних средстава користиће се подаци из регистара и евиденција надлежних органа: Агенције за привредне регистре, Централног регистра обавезног социјалног осигурања и Пореске управе.

7. НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Министарство расписује јавни позив за подношење захтева за доделу бесповратних средстава, који се објављује у најмање једном дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије.

Јавни позив, упутство о начину спровођења Програма, којим су детаљније разрађени услови Програма, конкурсна документација као и информација о условима кредита код Фонда, биће објављени на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и порталу предузетништва www.preduzetnistvo.gov.rs.

Јавни позив је отворен док износ тражених бесповратних средстава не премаше износ расположивих средстава за спровођење Програма за 35%, колико је просечан проценат одбијених, као и одусталих захтева пре решавања у претходним годинама, а најкасније до 31. децембра 2024. године. Захтев за доделу бесповратних средстава се подноси, истовремено, са захтевом за кредит Фонду и то достављањем попуњеног обједињеног обрасца за пријаву, као и пратеће документације којом се доказује испуњеност услова из овог програма.

Фонд ће примати искључиво захтеве привредних субјеката који задовољавају све услове Програма и који су предали неопходну конкурсну документацију.

Привредни субјекти могу поднети само један захтев за доделу бесповратних средстава по овом програму код Фонда. Други захтев може бити поднет у периоду трајања јавног позива, тек након пријема обавештења да је привредном субјекту првобитан захтев одбијен.

Након пријема и обраде захтева за доделу бесповратних средстава и захтева за кредит, Фонд оцењује поднети кредитни захтев привредног субјекта. Рок за обраду кредитног захтева привредног субјекта код Фонда је највише 20 дана, након чега привредни субјект треба да буде обавештен уколико је потребно допунити документацију у одређеном року.

Након пријема и обраде захтева за доделу бесповратних средстава и захтева за кредит, акредитоване регионалне развојне агенције (у даљем тексту: АРРА) обављају теренску контролу, како би констатовали да ли стање на терену код подносиоца захтева одговара наводима у поднетој конкурсној документацији.

Информације о свим примљеним захтевима за доделу средстава, са предлогом за одобрење или одбијање кредитног захтева уз образложење разлога одобрења или одбијања и уз сву потребну документацију, Фонд доставља Комисији за доделу бесповратних средстава (у даљем тексту: Комисија), коју решењем, образује министар привреде.

Комисија врши прегледање, контролу исправности захтева и његову оцену и доноси решење о прихватању захтева и додели бесповратних средстава, према редоследу пријема формално исправних захтева, или о одбијању захтева. Комисија одлучује о свим

накнадним захтевима корисника за изменама, услед наступања непланираних околности. Уколико се изменама услед наступања непланираних околности не утиче на промену намене средстава или повећања износа одобрених бесповратних средстава, о истим у року од три године може одлучивати Фонд, али ће Фонд редовно извештавати Министарство о насталим изменама. Замена добављача је могућа само услед више силе (клијент мора достави писмено обавештење од добављача да није у могућности да испоручи опрему/алат/машину/возило) и само за опрему/алат/машину/возило које има исту намену као и оно за које су средства одобрена. Изузетно клијент може поднети захтев за промену намене опреме/алата/машине/возила, која је у функцији делатности, уз адекватно образложење, о коме одлучује Комисија. Уколико клијент изврши измену без претходне сагласности Комисије или Фонда, сматраће се да је ненаменски употребио додељена средства и уговор ће бити раскинут.

Уколико подносилац захтева изврши замену пословног простора, након подношења документације, о којој Фонд није претходно обавештен и није достављен нов уговор о закупу, или ту замену изврши након теренске контроле, захтев за доделу бесповратних средстава ће бити одбијен.

Комисија за доделу бесповратних средстава по Програму подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе у 2024. години разматра и одлучује како о захтевима поднетим по овом програму, тако и о захтевима поднетим, до 31. децембра 2023. године, по Програму подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе у 2023. години, као и о свим евентуалним захтевима за изменама услед наступања накнадних непланираних околности (укључујући и околности настале услед промена одредаба закона, подзаконских аката и одлука државних органа и институција), по Програму подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе у 2021, 2022. и 2023. години.

Ради потпунијег сагледавања квалитета предложене активности и веродостојности података, Комисија за доделу бесповратних средстава може да затражи додатну документацију, појашњења предлога и изврши накнадну верификацију поднете документације. Уколико се, на заказаној претходној теренској контроли, не појави оснивач привредног субјекта, који је поднео захтев, захтев неће моћи да се позитивно реши. Уколико се претходном теренском контролом утврди да се на терену већ налази опрема/алат/машина/возило које је предмет финансирања по овом програму, без обзира да ли је исто плаћено или не добављачу, захтев за доделу бесповратних средстава ће бити одбијен. Уколико се утврди да је захтев за доделу бесповратних средстава поднео привредни субјекат чији оснивач је лице које је у сродству (супруг, супруга, деца, рођени сестра и брат, родитељи) са лицем које се већ бави истом или сродном делатношћу којом се бави и оснивач подносиоца захтева, сматраће се да је то наставак спровођења постојеће породичне делатности и захтев за доделу бесповратних средстава неће бити одобрен. Комисија задржава право да не додели бесповратна средства односно донесе решење о одбијању захтева у случају сумње да корисник не набавља средства у своје име и за свој рачун, у случају сумње у веродостојност документације, у случају сумње у репутациони ризик привредног субјекта и повезаних лица, као и у случају сумње да се средства

набављају у циљу спекулативних радњи, а не остваривања специфичних циљева Програма.

Критеријуми на основу којих Комисија врши контролу исправности и оцењивање захтева дефинисани су у одељцима 3, 4. и 5. овог програма.

Административно-техничку подршку раду Комисије пружа Фонд.

Решење о прихватању или одбијању захтева за доделу бесповратних средства Комисија доставља Фонду. Решење о прихватању захтева и додели бесповратних средстава мора да садржи обавештење корисника да му се додељује *de minimis* помоћ.

У року од осам дана од дана доношења Одлуке Управног одбора Фонда о кредиту, Фонд о одлуци о кредиту и решењу о додели бесповратне помоћи обавештава привредни субјекат, а у року до 60 дана од дана достављања одлуке и решење, закључује уговор о додели бесповратних средстава и уговор о кредиту са привредним субјектом.

Датумом закључења уговора се сматра онај датум када је уговор потписан од стране овлашћеног лица Фонда. Привредни субјекти који нису потписали уговор о додели бесповратних средстава, у предвиђеном року, сматраће се да су одустали од додељених бесповратних средстава као и од кредита код Фонда. Уколико привредни субјект не потпише уговор о кредиту са Фондом, уговор о додели бесповратних средстава закључен са Фондом сматра се ништавим и обрнуто.

Уговор о додели бесповратних средстава мора да садржи новчани износ који се додељује кориснику средстава, намене за које се средства додељују, обавезу Фонда да пренесе одобрена бесповратна средства на наменски рачун корисника, обавезу корисника да инвестиционо улагање заврши најкасније у року од 12 месеци од закључења Уговора о додели бесповратних средстава, обавезу корисника да предмете инвестиције видљиво означи налепницом коју преузима од Министарства, обавезу корисника да, уколико средства буџета не искористи наменски или прекрши услове Програма, мора да иста врати у складу са Уговором, као и временски оквир у ком привредни субјекат не сме да се избрише из Агенције за привредне регистре, не сме да се отуђи или изда предмет инвестиционог улагања, не сме да се раскине радни однос оснивача привредног субјекта на неодређено време у том привредном субјекту, не сме да се промени оснивач и законски заступник (осим у смртним случајевима, случајевима спречености за рад услед теже болести и у изузетним ванредним околностима) и у ком привредни субјекат мора да буде активан и да уредно подноси финансијске извештаје.

Уз уговор о додели бесповратних средстава, прилаже се и бланко меница корисника и бланко менице оснивача (изузев уколико је оснивач страном физичко лице), које служе као средство обезбеђења за додељена бесповратна средства у случају да се утврди ненаменско трошење средстава, кршење услова Програма или евентуалне злоупотребе. Након истека рока од три године од склапања уговора о додели бесповратних средстава, уколико је клијент испунио све обавезе предвиђене уговором о бесповратним средствима, на захтев, враћају се менице које су биле средство обезбеђења за бесповратна средства.

У случају раскида уговора, услед ненаменског трошења средстава, кршења услова Програма или злоупотреба, корисник је у обавези да врати како кредитна тако и бесповратна средства у остављеном року. Уколико то не учини, на основу проглашења обавеза доспелим, покреће се поступак принудне наплате при чему затезна камата почиње да се обрачунава од датума проглашења обавеза доспелим по исплаћеним средствима.

Корисник средстава је у обавези да, поред кредита Фонду, врати и одобрена бесповратна средства, у случају да, у периоду до три године, од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава са Фондом:

1. обрише из регистра предузетничку радњу, (изузев уколико се врши промена правне форме предузетника) односно покрене поступак ликвидације или стечаја привредног друштва,
2. отуђи предмет инвестиционог улагања или исти да у закуп,
3. раскине радни однос оснивача привредног субјекта на неодређено време у том привредном субјекту,
4. изврши промену оснивача и законског заступника осим у смртним случајевима, случајевима спречености за рад услед теже болести и у изузетним ванредним околностима (услови под којима је ово ближе уређено дато је у упутству о спровођењу Програма, које је објављено на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и порталу предузетништва www.preduzetnistvo.gov.rs са Програмом и осталом конкурсном документацијом и
5. није привредно активан и не доставља уредно финансијске извештаје.

Уколико корисник, наведене радње изврши после наведеног рока од три године, а за време трајања кредита, неће бити у обавези да врати одобрена бесповратна средства.

Уколико се на заказаној теренској контроли за утврђивање наменског коришћења одобрених и додељених средстава не појави оснивач, уговор ће бити раскинут.

Корисник може да изврши промену у оснивачкој структури у периоду до три године од дана склапања уговора такву да првобитан оснивач остаје, али се додаје и други оснивач, уколико тај други оснивач испуњава све услове из Уредбе као и први оснивач.

По закључењу уговора о додели бесповратних средстава и након успостављања свих инструмената обезбеђења по уговору о кредиту, Фонд ће, у року од 15 дана од дана успостављања инструмената обезбеђења, уплатити одобрена бесповратна средства директно на наменски рачун корисника, а на основу захтева корисника и валидне документације за пуштање средстава.

Фонд на својој интернет страници објављује листу свих поднетих захтева као и листу свих кандидата којима су одобрена бесповратна средства.

7.1. Поступак по жалби и захтеву за поступање у посебним околностима

Кандидати чије је захтеве за бесповратна средства Комисија одбила имају право на жалбу у року од 15 дана од дана пријема решења.

Жалба се подноси министру привреде, непосредно или препорученом поштом, на адресу: Министарство привреде, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд.

О жалби одлучује министар привреде у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

Привредни субјекат може поднети захтев за промену оснивача у периоду краћем од три године од дана склапања уговора о додели бесповратних средстава, у смртним случајевима, случајевима спречености за рад услед теже болести и у изузетним ванредним околностима, о коме одлучује министар привреде. У случају одобравања замене оснивача привредни субјекат нема обавезу да врати бесповратна средства. Министар привреде одлучује и о захтевима за замену оснивача по програмима из претходних година, а за које није покренут поступак принудне наплате.

Изузетно, уколико дође до наступања ванредних околности (пожара, поплава и др.), у периоду до три године, од дана склапања уговора о додели бесповратних средстава, где је дошло до уништења предмета финансирања, клијент може поднети захтев за отпис бесповратних средстава, уколико није у могућности да наплати средства преко осигурања, о коме одлучује министар привреде (услови под којима је ово уређено ближе је дато у упутству о спровођењу Програма, које је објављено на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и порталу предузетништва www.preduzetnistvo.gov.rs, са Програмом и осталом конкурсном документацијом

7.2. Уговор о реализацији програма

По усвајању Програма, Министарство ће са Фондом потписати уговор о комисиону који се односи на реализацију Програма, којим ће на Фонд бити пренета обавеза прикупљања и обраде захтева привредних субјеката за доделу бесповратних средстава, обавеза закључивања уговора о коришћењу бесповратних средстава са привредним субјектима, претходне теренске контроле, контроле наменског коришћења бесповратних средстава и поштовања услова Програма у периоду до три године од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава са Фондом и редовног извештавања Министарства као и извештавања о евентуалним неправилностима и злоупотребама.

Министарство ће, по склапању уговора са Фондом, пренети целокупна средства за реализацију овог програма Фонду на подрачун за посебне намене, група подрачуна 724 - Рачуни за посебне намене фондова Републике Србије код Управе за трезор, у складу са уговором о реализацији Програма.

8. ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Надзор и контролу наменског коришћења средстава врши Фонд. У спровођењу контроле наменског коришћења средстава техничку помоћ Фонду пружају акредитоване регионалне развојне агенције (у даљем тексту: АРРА).

Корисник средстава дужан је да Министарству, Фонду, АРРА и Комисији за контролу државне помоћи, у сваком тренутку, од подношења захтева до истека три године од закључења уговора, омогући теренску контролу и увид у документацију потребне ради потпунијег сагледавања захтева и контроле реализације инвестиционог пројекта.

Фонд ће квартално достављати извештаје о спровођењу и контроли спровођења Програма Министарству у наредне четири године од датума потписивања последњег уговора са привредним субјектом, а Министарство ће, након истека четири године од

датума потписивања последњег уговора, доставити финални извештај о спровођењу Програма, ради информисања, Влади.

Фонд ће, у периоду до месец дана од дана потписивања последњег уговора са корисником средстава по Програму, доставити извештај о реализацији Програма Министарству. Министарство ће извештај ради информисања доставити Влади.

Фонд ће сва неутрошена средства у року од десет дана од подношења Извештаја о реализацији програма пренети у буџет Републике Србије, осим уколико Влада посебним актом не распореди средства за реализацију програма за исте намене.